

РЕШЕНИЕ

№ 321

гр. Варна, 16.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Невин Р. Шакирова

Членове: Светла В. Пенева
Красимир Т. Василев

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Красимир Т. Василев Въззивно гражданско дело № 20223100500284 по описа за 2022 година

Производството е въззивно и е образувано е по две въззивни жалби, както следва:

1.От страна на **ЕВГ. Т. Г.**, чрез адв.С., против Решение № 1585 от 08.11.2021 година, постановено по гр.дело № 6427/2021 година на ВРС, **в частта**, с която съдът е отхвърлил исковата му претенция против ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“ за заплащане на сумата от 92.59 лева /деветдесет и два и петдесет и девет/, явяващо се разликата над 1441.11 лева до претендирания размер от 1533.70 лева, представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за времето от месец януари 2018 година до март 2018 година, както и с което е била отхвърлена претенцията за заплащане на обезщетение за забава за разликата над сумата от 260.51 лева до 282.21 лева, по исковете с правно основание чл.140 вр.чл.143 КТ вр.187 ал.6 ЗМВР.

В жалбата се излага, че съдът е тълкувал превратно закона, като респективно извода му се явява неправилен.По същество искането е атакувания съдебен акт, в тази му част да бъде отменен, като се присъди и търсената сума.Според жалбата давностния срок не е изтекъл, а с предявяване на жалба през април 2021 година, той е бил и прекъснат.

2.Втората жалба е от ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“, чрез ю.к.П. против същото решение, в частта, с която са били осъдени да заплатят в полза на ищеца ЕВГ. Т. Г. сумата в общ размер 1 441.11 лева /хиляда четиристотин четиридесет и един лева и единадесет/ лева, представляваща дължимо допълнително нетно възнаграждение за положен извънреден труд за периода

01.04.2018г. – 30.06.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и сумата от 260.51 /двеста и шестдесет лева и петдесет и една ст./ лева, представляваща мораторна лихва за забава считано от първо число на месеца, следващ тримесечието на дължимото плащане до датата на предявяване на иска 28.04.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 29.04.2021г. до окончателното изплащане, на основание чл. 140 ал.1 във вр. с чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с 187 ал. 6 от ЗМВР.

С жалбата си въззивника моли съдът да отмени атакуваното решение, като неправилно и противоречащо на наличните по делото доказателства. Излагат се доводи, според които съдът превратно е тълкувал както закона, така и представените от тях писмени и гласни доказателства. Излага се още, че приложения материален закон за исковия период не намира своето приложение и в тази връзка съдът е допуснал нарушение, което води след себе си до отмяна на съдебния акт, в обжалваната му част.

В срока по чл.263 от ГПК против жалбата на ищеца е бил депозиран отговор от страна на „Гранична полиция“ и с него се настоява решението да бъде потвърдено.

Отговор против жалбата на ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“ не е подаван. Страните не са направили доказателствени искания.

В открито съдебно заседание страните, въззивника не се явява, редовно призован, не се представлява.

Въззиваемата страна ГД „ПБЗН“, редовно призована, се представлява от ю.к.П., която моли съдът да уважи жалбата им.

За да се произнесе по спора, след като съобрази предметните предели на същия и застъпените от страните становища, ВОС, намери за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните, и съдът приема, че въззиваемия ЕВГ. Т. Г. изпълнява длъжността „Водач на специализиран автомобил“ в РД „ПБЗН“. По делото са приети като писмени доказателства Заповед № 8121з-791 от 28.10.2014г., Заповед № 8121з-40 от 19.01.2015г., множество протоколи за отчитане на отработеното време между 22:00 ч. и 6:00 ч., времето на разположение и положеният труд по време на официални празници в ПБЗН за процесния период, платежни бележки за начислени и изплатени часове за положен извънреден труд и труд през официалните празници за претендирания период. Първоинстанционния съд е описал подробно съдържанието на протоколите, свързани с положения от въззиваемия Г. извънреден труд, нощен труд и труд по време на официални празници, и

доколкото няма спор по отношение на тяхното съдържание и същите са ползвани от приетата по делото ССЧЕ.

От приобщената по делото съдебно икономическа експертиза става ясно, че за претендиращия период от време е бил положен извънреден труд в размер на сумата от **1 592.54 лева**, както и сумата от 307.79 лева обезщетение за забава.

Основния спор между страните е правен и той обозначава различни становища, касаещи приложението на наличното законодателство и подзаконовите актове.

Както правилно е посочил и ВРС през посочения период от време са действали различни нормативни актове - на 19.08.2014 година в „Държавен вестник“, бр. 69, е обнародваната Наредба № 81213-407 от 11.08.2014 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители в МВР, в сила от 01.04.2015 г. издадена на основание чл.179, ал.2.

След нея на 02.06.2015 година в „Държавен вестник“, бр. 40, е обнародвана нова Наредба № 8121 592 от 25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители в МВР (отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС, по адм. д. № 5450/2016 година).

Следва 02.08.2016 година, когато в „Държавен вестник“, бр. 60, е обнародвана нова Наредба № 8121-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители в МВР (Наредба №81213-776 в сила от 02.08.2016г.). В чл.3, ал.3 се регламентира, че за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22 ч. и 6 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24 часов период.В нормата на чл.9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работното време е прието следното, че нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Това ограничение води до изчисляване 8ч:7ч или с коефициент равен на 1.143. Ограничението в Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. е нощен труд не повече от 8 часа, което се различава от Наредбата за структурата и организацията на работното време.

Страните спорят дали положения труд следва да бъде заплатен съгласно Заповед № 81213-791 от 28.10.2014 година или съгласно заповед № 81213-40 от 15.01.2015 година, по коя формула и по колко на час. На база на допусната и неоспорена Съдебно икономическа експертиза става ясно, че въззиваемия е отработил извънреден труд в размер на **204 часа** общо, като не са направени преизчисления по коефициента – 1.143. Извънредния труд, получен при преизчисляването на положен нощен труд в дневен с коефициент 1.143, не е

заплащан в периода от 01.01.2018г. до 30.06.2020 година и възлиза на сумата от **1 592.54 лева**.

Становището на съда е следното:

По жалбата на ГД „ПБЗН“:

По делото не се спори, че страните са обвързани от служебно правоотношение по ЗМВР, тъй като ищецът е държавен служител в ГД „ПБЗН“. Приложимият закон, уреждащ този вид обществени отношения е ЗМВР, който е специален по отношение на ЗДСл – арг. от чл. 142, ал. 2 ЗМВР. По делото няма спор, че предвид характера на заеманата длъжност през процесния период ищецът е полагал труд както през нощта (22.00 – 06.00 часа), така и по време на официални празници, а отработеното работно време се е изчислявало сумарно. Спорен по делото е алгоритъмът на изчисляването на положените часове труд, респективно дължи ли се превръщане на часовете, положен нощен труд в дневен, респ. дължи ли се заплащане на извънреден труд за така преобразуваните часове труд.

Нормата на чл. 176 от ЗМВР посочва, че брутно месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд – чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3 от ЗМВР. От ал. 5 на същата разпоредба е видно, че работата извън редовното работно време се компенсира с: 1. допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите на ненормиран работен ден; 2. възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период - за служителите, работещи на смени. Съгласно разпоредбата на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с Наредба на министъра на вътрешните работи. Действала е **Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г.** (ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014г, отм., бр. 40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г.). От 01.04.2015г. до 29.07.2016г. е действала **Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г.**, която е била отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г., V-чл., **обнародвано в ДВ бр. 59 от 29.07.2016 г.** От 02.08.2016г. до настоящем действа **Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г.** (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.). Текстовете на чл. 3, ал. 3 и в трите наредби са идентични, като гласят, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 и 6.00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В нормата на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. (ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., отм. ДВ, бр. 40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г.). изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой

часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период **се умножава по 0,143**. В следващите две Наредби № 8121з-592/25.05.2015 г и № 8121з-776/29.07.2016г, приложими към процесния период 01.03.2017 година до 29.02.2020 година, **липсва изрична** регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Доколкото в последните две Наредби е посочено, че отново се касае за сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, правилно първоинстанционният съд е приел, че е налице празнота и следва да се приложи субсидиарно чл. 9 ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, която гласи, че при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, **тоест 1.143**. Обратното разбиране би поставило в неравностойно положение държавните служители в МВР спрямо работниците по трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от КТ.Ето защо исковата претенция за заплащане на извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по основание. От събраните по делото доказателства се установи, че ищецът, за периода от **01.01.2018 година до 30.06.2020 година**, е положил **204 часа**, или за сумата от **1 592.54 лева, с коефициент 1.143** за превръщането му в дневен труд.

В съдебно заседание пред настоящия съд, процесуалния представител на ГД „ПБЗН“ се позовава на Решение от 24.02.2022 година по дело № С – 262/2020 година, в които се поставя въпроса за равното третиране на работниците и служителите заети в публичната сфера и тези, заети по частни договори. Според ю.к.П. именно това решение не позволява изплащането на извънреден труд, т.к. самата Държава е уредила техните отношения в нарочен закон, със специални норми и по тази причина не могат да бъдат отнесени към аналогични функции по общото трудово законодателство. В заключение и след като се позовава на Решението, ю.к.П. настоява, че претенцията се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

От делото става ясно, че по искане на РС – град Луковит, Съда е допуснал до разглеждане преюдициални въпроси, в следния смисъл:

1. Ефективната защита по чл. 12, б. „а“ от Директива 2003/88/ЕО [1] изисква ли нормалната продължителност на нощния труд на полицаи и пожарникари да е по-кратка от установената нормална продължителност на труда през деня?

2. Принципът на равенство, залегнал в чл. 20 и чл. 31 от Хартата за основните права на Европейския съюз изисква ли определената в националното право нормална продължителност на нощния труд 7 часа за работници в частния сектор, да се прилага и за работници в публичния сектор, включително за полицаи и пожарникари?

3. Ефективното постигане на целта по § 8 от Преамбюла на Директива 2003/88/ЕО — да се ограничи продължителността на нощния труд, изисква ли националната правна уредба изрично да посочи каква е нормалната продължителност на нощния труд, включително на заетите в публичния сектор?

Прочита и най – вече изразеното в самото Решение по дело № С - 262/2020 година виждане, не дават основание на настоящия съд да възприеме становището на ю.к.П..На първо място, въпроса, по който е било допуснато преюдициалното запитване касае намаляването на продължителността на нощния труд спрямо нормалната продължителност на труда през деня, съпоставяйки работници в частния и публичния сектор, но най – вече по във връзка с тяхното равно третиране.Изслушвайки страните Съда е достигнал до няколко генерални извода:

1.Че спорът в главното производство се отнася до възнаграждението и че това не обуславя недопустимост на спора, каквото е било виждането на Европейската Комисия

2.Че са дадени определения на понятията „нощно време“ и „работник, полагащ нощен труд“

3.Че се оставя известна свобода на Държавите – Членки по въпроса какви подходящи мерки да приложат във връзка с полагането на нощния труд и работниците на смени – за необходимите мерки.

4.Че Директивата не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня.Ето защо първата продължителност може да се определи независимо от втората.

5.Че задачите на пожарникарите и полицаите през нощта могат да бъдат специфични и да обосноват специфични условия на работа

6.Че не се налага да се приема национална уредба , която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор, като полицаи и пожарникари е по – кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня.Като в полза на тези работници следва да се осигурят други мерки – **заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да компенсират тежестта на полагания от тях нощен труд.**

7.Че определената в законодателството на Държавата – Членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаи и пожарникари, ако такава разлика се основава на обективен и разумен критерии, т.е. свързана е с допустима от закона цел и е съразмерна с тази цел.

Тълкувайки това Решение на Високия съд, настоящата съдебна инстанция приема, че е дадено разширително такова, досежно възможността пожарникари и полицейски служители да изпълняват в разширен обем

относно работното време, своите права и задължения. Нещо повече – изрично съдът е отбелязал и обстоятелството, че този труд следва да се компенсира, посредством обезщетения и/ или заплащане, бидейки тежък и непридвидим. Може да се заключи, че макар да не го съдържа изрично самото решение подчертава едно важно обстоятелство: самата дейност на службите на МВР и ПБЗН в никакъв случай не почива на строго регламентирано време, примерно от 08.00 часа до 17.00 часа, по простата причина, че е трудно да се предвиди кога и къде ще възникне аварийна ситуация, изискваща намесата на тези служби. Не е допустимо да се приеме / примерно/, че една създадена пожарна ситуация би се появила в 08.00 часа и би била туширана в 16.55 часа, защото практиката показва, че често това не е така. Няма гаранция, че подобни сътресения не могат да възникнат след 17.00 часа и това, при наличието на сигнал, би довело до намесата на МВР и/или ПБЗН. Следователно полагания труд, а често той е продължителен и опасен, е редно да бъде заплатен.

По жалбата на ЕВГ. Т. Г., чрез адв.С.:

Жалбата е основателна и съображенията за това се крият основно в наличната законодателна уредба към него момент. Съвсем правилно въззивника се е позовал на разпоредбата чл.33 ал.1 от Наредба № 8121 з-776 от 29.07.2016 година, която във въпросния текст изрично сочи, че възнагражденията за труд **извън редовното работно време** се включват в месечното възнаграждение и се изплащат в месеца, **следващ** отчетния период, при своевременно предоставяне на протоколите във финансовите звена. Следователно извънредния труд за този период от време е следвало да бъде изплатен в края на месец 01.05.2018 година, докато исковата молба е била предявена на 29.04.2018 година, т.е. преди изтичане на изискуемата 3 годишна давност.

Понятието "периодични плащания" по смисъла на чл. 111, б. "в" от ЗЗД се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чийто падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви. Винаги, когато едно плащане притежава посочената по-горе съвкупност от отличителни белези, то следва да се определи като периодично по смисъла на чл. 111, б. "в" ЗЗД. Вземанията на въззивника Г., съдържат изброените по-горе признаци. Поради това те са периодични плащания по смисъла на чл. 111 б."в" ЗЗД и за тях се прилага кратката тригодишна давност /в този смисъл и ТР 3/2011 г. от 18.05.2012 г. на ОСГТК на ВКС/. С оглед на изложеното отговорът на правния въпрос е, че се касае за периодични плащания по смисъла на чл. 111 б."в" ЗЗД и за тях се прилага тригодишна давност, която към датата на предявяване на иска не е изтекла. Ето защо, в тази му част решението на ВРС следва да бъде отменено и ГД „ПБЗН“ бъде осъдена да за му заплати претендираните 200.09 лева.

Предвид горното, ВОС,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1585 от 08.11.2021 година, постановено по гр.дело № 6427/2021 година на ВРС, **в частта**, с която съдът е отхвърлил исковата претенция на **ЕВГ. Т. Г., ЕГН ******* против **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“** за заплащане на сумата от 92.59 лева /деветдесет и два и петдесет и девет/, явяващо се разликата над 1441.11 лева до претендирания размер от 1533.70 лева, представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за времето от месец януари 2018 година до март 2018 година, както и с което е била отхвърлена претенцията за заплащане на обезщетение за забава за сумата от 21.70 лева, представляваща разликата над сумата от 260.51 лева до 282.21 лева, по исковете с правно основание чл.140 вр.чл.143 КТ вр.187 ал.6 ЗМВР, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТНА НА НАСЕЛЕНИЕТО“** да заплати в полза на **ЕВГ. Т. Г., ЕГН ******* допълнително сумата от 92.59 лева /деветдесет и два и петдесет и девет/, явяващо се разликата над 1441.11 лева до претендирания размер от 1533.70 лева, представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за времето от месец януари 2018 година до март 2018 година, както и сумата от 21.70 лева, представляваща разликата над сумата от 260.51 лева до 282.21 лева, по исковете с правно основание чл.140 вр.чл.143 КТ вр.187 ал.6 ЗМВР.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 1585 от 08.11.2021 година, постановено по гр.дело № 6427/2021 година на ВРС, **в частта**, с която **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“** е осъдена да заплати в полза на **ЕВГ. Т. Г., ЕГН ******* сумата в общ размер 1 441.11 лева /хиляда четиристотин четиридесет и един лева и единадесет/ лева, представляваща дължимо допълнително нетно възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.04.2018г. – 30.06.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и сумата от 260.51 /двеста и шестдесет лева и петдесет и една ст./ лева, представляваща мораторна лихва за забава считано от първо число на месеца, следващ тримесечието на дължимото плащане до датата на предявяване на иска 28.04.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 29.04.2021г. до окончателното изплащане, на основание чл. 140 ал.1 във вр. с чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с 187 ал. 6 от ЗМВР.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____